

Odisee wil Vlaamse leerkrachten bewust maken van neuromythes

5 HERSENFABELS DOORGEPRIKT

"Er doen in het onderwijs nog heel wat hardnekkig mythes de ronde over het kindere brein. Daarom riepen we de website neuromythes.odisee.be in het leven", zegt Pieter Tijt gat, wetenschapscommunicator aan de Odisee-hogeschool. Op die website ontkracht hij samen met collega's tien onwaarheden over onze hersenen. Om het project bekend te maken bij leerkrachten, deelden studenten van de opleiding Lager onderwijs van Odisee deze zomer stressballetjes in de vorm van hersenen uit in leraarskamers. Wij selecteerden uit de tien neuromythes deze vijf voorbeelden.

1. We gebruiken de ene hersenhelft meer dan de andere

Het idee leeft dat sommige mensen meer denken met hun rechterhersenhelft, terwijl andere mensen meer denken met de linkerkant van hun hersenen. Maar neurowetenschappelijk onderzoek heeft intussen aangetoond dat we voortdurend beide hersenhelften gebruiken. Dat geldt zeker voor kinderen die complexe vaardigheden leren op school.

2. We gebruiken maar 10% van onze hersencapaciteit

Dit is een groot misverstand. De 10%-mythe gaat terug op de manier waarop hersenen afgebeeld worden, namelijk met een bepaalde zone die oplicht. Zulke afbeeldingen vergelijken een normale actieve situatie met een bepaalde 'taakconditie', als we bijvoorbeeld een vraagstuk oplossen. Tijdens de taak neemt de activiteit in dat deeltje weliswaar toe, maar ook de rest van de hersenen blijft heel hard werken.

3. Onze hersenen zijn volgroeid rond 12 jaar

Als leerlingen naar de middelbare school gaan, zijn hun hersenen nog lang niet volgroeid. Zelfs tot de leeftijd van 25 zijn de hersengebieden van de prefrontale cortex, die ons in staat stelt te denken, te plannen en onszelf te sturen, nog in ontwikkeling. De neurale netwerken, aangestuurd door de prefrontale cortex, coördineren immers die controlerende functies. Hoewel ze dus pas laat volledig ontwikkeld zijn, vormen ze de motor van onze ontwikkeling.

4. Een verrijkte omgeving maakt kinderen slimmer ...

... terwijl een prikkelarme omgeving juist een verminderde hersenwerking zou teweegbrengen. En dus rijst de vraag of een klaslokaal de leerlingen wel genoeg prikkels geeft. Wees maar zeker dat een klas vol kinderen in combinatie met een boeiende leerkracht voor genoeg prikkels zorgen. Lesgevers hoeven hun klas dus zeker niet vol te hangen met blitse posters.

5. Zonder 8 glazen water per dag krimpen onze hersenen

Het is belangrijk dat we water opnemen: onze hersenen bestaan voor 75 procent uit water. Maar dat ze zouden krimpen als we niet elk uur een glas drinken, is een forse overdrijving. Alleen ernstige vormen van uitdroging kunnen een effect hebben op de werking van de hersenen, wat in de klas heel onwaarschijnlijk is. Wél is het zo dat je bij hitte moet opletten dat de kinderen voldoende drinken, maar dat beseft een leerkracht vanzelf.

Contact (niet voor publicatie)

Pieter Tijtgat, Onderzoeksverantwoordelijke Lerarenopleiding en wetenschapscommunicator
Odisee, tel: 0478-55 08 54, e-mail: pieter.tijtgat@odisee.be

Filip Clarisse, Diensthoofd Marketing & Communicatie Odisee, tel: 02-210 12 27, e-mail:
filip.clarisse@odisee.be